

1 pav. Cineikiai.
Akmeninis įmovinis
kirvis apvalia pentimi.
A. Kurilienės nuotr.

Fig. 1. Cineikiai.
A stone axe-hammer
with a round butt.

2 pav. Mineikiai.
Akmeninis įmovinis
kirvis apvalia pentimi.
A. Kurilienės nuotr.

Fig. 2. Mineikiai.
A stone axe-hammer
with a round butt.

3 pav. Mineikiai.
Akmeninis įmovinis
kirvis apvalia pentimi.
A. Kurilienės nuotr.

Fig. 3. Mineikiai.
A stone axe-hammer
with a round butt.

4 pav. Mineikiai.
Akmeninis įmovinis kirvis
(?) žema pentimi.
A. Kurilienės nuotr.

Fig. 4. Mineikiai.
A stone axe-hammer (?)
with a thin butt.

5 pav. Darsūniškis.
Akmeninis įmovinis masyvus
kirvis keturkampe pentimi.
A. Kurilienės nuotr.

Fig. 5. Darsūniškis.
A massive stone axe-hammer
with a square butt.

6 pav. Darsūniškis.
Akmeninis įmovinis
kirvis apvalia pentimi.
A. Kurilienės nuotr.

Fig. 6. Darsūniškis.
A stone axe-hammer
with a round butt.

0 5 cm

Augustina Kurilienė

Mažai žinomi radiniai iš Kaišiadorių rajono

2005–2008 m. KŠM rinko informaciją apie archeologinius radinius iš Kaišiadorių rajono. Susisteminti duomenys ne tik apie Lietuvos muziejuose (LNM, VDKM ir KŠM) saugomus radinius, bet surinkta nemažai informacijos apie iki šiol nežinomus ar mažai žinomus 53 atsitiktinius radinius, šiuo metu saugomus įvairiuose mokyklų muziejėliuose ir privačiose kolekcijose. Aprašomi radiniai pateikiami abėcėline tvarka pagal radimvietes.

1. **Cineikių kaimas** (Žaslių sen.). Akmeninis įmovinis kirvis apvalia pentimi (1 pav.). Jo ilgis – 7,9 cm, plotis – 4,3 cm (ties ašmenimis), storis – 3,4 cm (ties skykle). Saugojimo vieta – Utena, Arvydas Jurkaitis.

2. Cineikių kaimas (Žaslių sen.). Akmeninis įmovinis kirvis apvalia pentimi (2 pav.). Kirvio šonai ir pentis apdaužyti. Jo ilgis – 7,2 cm, plotis – 5,1 cm (ties ašmenimis) ir 3,6 cm (ties pentimi), storis – 3,6 cm. Saugojimo vieta – Utena, Arvydas Jurkaitis.

3. Cineikių kaimas (Žaslių sen.). Akmeninis įmovinis kirvis keturkampe pentimi (3 pav.). Jo ilgis – 6,6 cm, plotis – 5,2 cm (ties ašmenimis) ir 3,2 cm (ties pentimi), storis – 3,6 cm. Saugojimo vieta – Utena, Arvydas Jurkaitis.

4. Cineikių kaimas (Žaslių sen.). Akmeninis įmovinis kirvis (?) žema pentimi (4 pav.). Kirvio ašmenys ir pentis stipriai apdaužyti. Jo ilgis – 7,2 cm (ilgesnė plokštuma) ir 6,2 cm (trumpesnė plokštuma), plotis – 5,5 cm, storis – 2,3 cm (ties pentimi). Saugojimo vieta – Utena, Arvydas Jurkaitis.

5. **Darsūniškio kaimas** (Kruonio sen.).

Akmeninis įmovinis masyvus kirvis keturkampe pentimi ir platėjančiais ašmenimis (5 pav.). Kirvio pentis stipriai apdaužyta, vienas šonas ties ašmenimis išdaužtas. Jo ilgis – 11,9 cm, plotis – 5,4 (ties pentimi), 7,6 (ties ašmenimis) cm, storis – 4,7 cm. Saugojimo vieta – Darsūniškio pagrindinės mokyklos muziejus.

6. Darsūniškio kaimas (Kruonio sen.). Akmeninis įmovinis kirvis pailga, apvalia pentimi (6 pav.). Jo ilgis – 11,4 cm, plotis – 5 cm, storis – 4,3 cm. Saugojimo vieta – Darsūniškio pagrindinės mokyklos muziejus.

7. Darsūniškio kaimas (Kruonio sen.). Akmeninis įmovinis kirvis keturkampe pentimi (7 pav.). Kirvio pentis apdaužyta, nudužusi apatinė kirvio dalis. Jo ilgis – 7,6 cm, plotis – 5,6 cm, storis – 3,7 cm. Saugojimo vieta – Darsūniškio pagrindinės mokyklos muziejus.

8. Darsūniškio kaimas (Kruonio sen.). Akmeninis įmovinis kirvis apvalia pentimi (8 pav.). Ties ašmenimis kirvis apdužęs. Jo ilgis – 8,8 cm (ilgesnė plokštuma) ir 7,8 cm (trumpesnė plokštuma), plotis – 5,4 cm, storis – 4,9 cm. Saugojimo vieta – Darsūniškio pagrindinės mokyklos muziejus.

9. Darsūniškio kaimas (Kruonio sen.). Akmeninio įmovinio masyvaus kirvio fragmentas (9 pav.). Išlikusio fragmento ilgis – 8,1 cm, plotis – 6,9 cm, storis – 4,3 cm. Saugojimo vieta – Darsūniškio pagrindinės mokyklos muziejus.

10. **Dovainonių kaimas** (Rumšiškių sen.). Akmeninis įmovinis baltiškas kirvis apvalia pentimi, išplatėjančiais ašmenimis (10 pav.). Jo ilgis – 8,7 cm, plotis – 5 cm (ties ašmenimis) ir 3,2 cm (ties pentimi), storis – 5,2 cm. Rastas apie 1992 m. nuslūgus Kauno marioms. Saugojimo vieta – Dovainonių kaimas, Edmundas Degys.

7 pav. Darsūniškis. Akmeninis įmovinis kirvis keturkampe pentimi. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 7. Darsūniškis. A stone axe-hammer with a square butt.

8 pav. Darsūniškis. Akmeninis įmovinis kirvis apvalia pentimi. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 8. Darsūniškis. A stone axe-hammer with a round butt.

9 pav. Darsūniškis. Akmeninio įmovinio masyvaus kirvio fragmentas. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 9. Darsūniškis. A fragment of a massive stone axe-hammer. 0 — 5 cm

10 pav. Dovainonys. Akmeninis įmovinis kirvis apvalia pentimi. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 10. Dovainonys. A stone axe-hammer with a round butt.

11. **Girelės** (Žiežmarių sen.) ir **Kareivonių** (Kietaviškių sen.) **kaimų ribose**. Gali būti iš Girelės senovės gyvenvietės (Kaišiadorių r.) arba spėjamo Kareivonių (Girelės) piliakalnio (Elektrėnų sav.) teritorijos ar gretimų apylinkių. Akmeninis įmovinis masyvus kirvis apvalia pentimi (11 pav.). Kirvio ašmenys apdaužyti. Jo ilgis – 21,3 cm, plotis – 7,4 cm (ties skyle) ir 6 cm (ties ašmenimis), storis – 7,2 cm. Saugojimo vieta – Kietaviškių pagrindinės mokyklos muziejus.

12. **Girelės** (Žiežmarių sen.) ir **Kareivonių** (Kietaviškių sen.) **kaimų ribose**. Gali būti iš Girelės senovės gyvenvietės (Kaišiadorių r.)

0 10 cm

11 pav. Girelė ar Kareivonys.
Akmeninis įmovinis
masyvus kirvis apvalia
pentimi. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 11. Girelė or Kareivonys.
A massive stone axe-ham-
mer with a round butt.

0 3 cm

12 pav. Girelė ar Kareivonys.
Akmeninis įmovinis kirvis
apvalia pentimi.
A. Kurilienės nuotr.

Fig. 12. Girelė or Kareivonys.
A stone axe-hammer
with a round butt.

13 pav. Girelė ar Kareivonys.
Akmeninis įmovinis
kirvis apvalia pentimi.
A. Kurilienės nuotr.

Fig. 13. Girelė or Kareivonys.
A stone axe-hammer with
a round butt.

14 pav. Girelė ar Kareivonys.
Akmeninis įmovinis kirvis,
padarytas iš kito kirvio.
A. Kurilienės nuotr.

Fig. 14. Girelė or Kareivonys.
A stone axe-hammer
reworked from another axe.

15 pav. Girelė ar Kareivonys.
Akmeninio įmovinio kirvio
apvalia pentimi fragmentas.
A. Kurilienės nuotr.

Fig. 15. Girelė or
Kareivonys. A fragment
of a stone axe-hammer
with a round butt.

0 5 cm

arba spėjamo Kareivonių (Girelės) piliakalnio (Elektrėnų sav.) teritorijos ar gretimų apylinkių. Akmeninis įtveriamasis netaisyklingo lėšio skersinio pjūvio kirvis apvalia pentimi ir nežymiai platėjančiais ašmenimis (12 pav.). Kirvio paviršius apdaužytas. Jo ilgis – 10,5 cm, plotis – 5,9 cm (ties ašmenimis), storis – 1,9 cm. Rastas XX a. viduryje. Saugojimo vieta – Kietaviškių pagrindinės mokyklos muziejus.

13. Girelės (Žiežmarių sen.) ir Kareivonių (Kietaviškių sen.) kaimų ribose. Gali būti iš Girelės senovės gyvenvietės (Kaišiadorių r.) arba spėjamo Kareivonių (Girelės) piliakalnio (Elektrėnų sav.) teritorijos ar gretimų apylinkių. Akmeninis įmovinis kirvis apvalia pentimi (13 pav.). Kirvio ašmenys ir pentis apdaužyti, šonas ties ašmenimis nudaužtas. Jo ilgis – 9,1 cm, plotis – 5,5 cm (ties ašmenimis), storis – 3,6 cm. Rastas XX a. viduryje. Saugojimo vieta – Kietaviškių pagrindinės mokyklos muziejus.

14. Girelės (Žiežmarių sen.) ir Kareivonių (Kietaviškių sen.) kaimų ribose. Gali būti iš Girelės senovės gyvenvietės (Kaišiadorių r.) arba spėjamo Kareivonių (Girelės) piliakalnio (Elektrėnų sav.) teritorijos ar gretimų apylinkių. Akmeninis įmovinis kirvis, padarytas iš akmeninio kirvio nudažusia pentimi (14 pav.). Kirvio šonai ir ašmenys apdaužyti, išlikusi ankstesnės skylės dalis. Jo ilgis – 7,2 cm, plotis – 5,3 cm (ties ašmenimis), storis – 3,8 cm. Saugojimo vieta – Kietaviškių pagrindinės mokyklos muziejus.

15. Girelės (Žiežmarių sen.) ir Kareivonių (Kietaviškių sen.) kaimų ribose. Gali būti iš Girelės senovės gyvenvietės (Kaišiadorių r.) arba spėjamo Kareivonių (Girelės) piliakalnio (Elektrėnų sav.) teritorijos ar gretimų apylinkių. Akmeninio įmovinio kirvio apvalia pen-

timi plėtėjančiais ašmenimis fragmentas (nudužusi pentis) (15 pav.). Išlikusio fragmento ilgis – 9,2 cm, plotis – 5,8 cm (ties ašmenimis), storis – 4,6 cm. Rastas XX a. viduryje. Saugojimo vieta – Kietaviškių pagrindinės mokyklos muziejus.

16. Girelės (Žiežmarių sen.) ir Kareivonių (Kietaviškių sen.) kaimų ribose. Gali būti iš Girelės senovės gyvenvietės (Kaišiadorių r.) arba spėjamo Kareivonių (Girelės) piliakalnio (Elektrėnų sav.) teritorijos ar gretimų apylinkių. Akmeninio įmovinio kirvio plėtėjančiais ašmenimis fragmentas (nudužusi pentis) (16 pav.). Išlikusio fragmento ilgis – 7,7 cm, plotis – 4,2 cm (ties ašmenimis) ir 2,6 cm (ties skylyje), storis – 4 cm. Rastas XX a. viduryje. Saugojimo vieta – Kietaviškių pagrindinės mokyklos muziejus.

17. Girelės (Žiežmarių sen.) ir Kareivonių (Kietaviškių sen.) kaimų ribose. Gali būti iš Girelės senovės gyvenvietės (Kaišiadorių r.) arba spėjamo Kareivonių (Girelės) piliakalnio (Elektrėnų sav.) teritorijos ar gretimų apylinkių. Akmeninio įmovinio kirvio asimetriškais, plėtėjančiais ašmenimis fragmentas (nudužusi pentis) (17 pav.). Kirvis facetuotas. Išlikusio fragmento ilgis – 10,1 cm, plotis – 6,7 cm (ties ašmenimis), storis – 5,2 cm (ties skylyje). Rastas XX a. viduryje. Saugojimo vieta – Kietaviškių pagrindinės mokyklos muziejus.

18. Girelės (Žiežmarių sen.) ir Kareivonių (Kietaviškių sen.) kaimų ribose. Gali būti iš Girelės senovės gyvenvietės (Kaišiadorių r.) arba spėjamo Kareivonių (Girelės) piliakalnio (Elektrėnų sav.) teritorijos ar gretimų apylinkių. Akmeninio įmovinio kirvio nežymiai plėtėjančiais ašmenimis fragmentas (nudužusi pentis) (18 pav.). Kirvio ašmenys apdaužyti. Išlikusio fragmento ilgis – 7,8 cm, plotis – 7,3 cm (ties ašmenimis), storis – 5,2 cm (ties

16 pav. Girelė ar Kareivonys. Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 16. Girelė or Kareivonys. A fragment of a stone axe-hammer.

17 pav. Girelė ar Kareivonys. Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 17. Girelė or Kareivonys. A fragment of a stone axe-hammer.

18 pav. Girelė ar Kareivonys. Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 18. Girelė or Kareivonys. A fragment of a stone axe-hammer.

19 pav. Girelė ar Kareivonys. Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 19. Girelė or Kareivonys. A fragment of a stone axe-hammer.

0 — 5 cm

skylyje). Rastas XX a. viduryje. Saugojimo vieta – Kietaviškių pagrindinės mokyklos muziejus.

19. Girelės (Žiežmarių sen.) ir Kareivonių (Kietaviškių sen.) kaimų ribose. Gali būti iš Girelės senovės gyvenvietės (Kaišiadorių r.) arba spėjamo Kareivonių (Girelės) piliakalnio (Elektrėnų sav.) teritorijos ar gretimų apylinkių. Akmeninio įmovinio kirvio nežymiai plėtėjančiais ašmenimis fragmentas (nudužusi

20 pav. Girelė ar Kareivonys. Akmeninio įmovinio kirvio keturkampe pentimi fragmentas. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 20. Girelė or Kareivonys. A fragment of a stone axe-hammer with a square butt.

21 pav. Girelė ar Kareivonys. Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 21. Girelė or Kareivonys. A fragment of a stone axe-hammer.

22 pav. Girelė ar Kareivonys. Akmeninis galąstuvas. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 22. Girelė or Kareivonys. A whetstone.

23 pav. Guronys. Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas. A. Kurilienės nuotr.

0 ————— 3 cm

Fig. 23. Guronys. A fragment of a stone axe-hammer.

0 ————— 5 cm

si pentis) (19 pav.). Kirvis facetuotas. Išlikusio fragmento ilgis – 10,6 cm, plotis – 6,1 cm (ties ašmenimis), storis – 4,5 cm (ties skyje). Saugojimo vieta – Kietaviškių pagrindinės mokyklos muziejus.

20. Girelės (Žiežmarių sen.) ir Kareivonių (Kietaviškių sen.) kaimų ribose. Gali būti iš Girelės senovės gyvenvietės (Kaišiadorių r.) arba spėjamo Kareivonių (Girelės) piliakalnio (Elektrėnų sav.) teritorijos ar gretimų apylinkių. Akmeninio įmovinio kirvio keturkampe

smailėjančia pentimi fragmentas (nudužę ašmenys) (20 pav.). Išlikusio fragmento ilgis – 7,2 cm, plotis – 4,1 cm (ties skyje) ir 3,2 cm (ties pentimi), storis – 4,6 cm (ties skyje). Saugojimo vieta – Kietaviškių pagrindinės mokyklos muziejus.

21. Girelės (Žiežmarių sen.) ir Kareivonių (Kietaviškių sen.) kaimų ribose. Gali būti iš Girelės senovės gyvenvietės (Kaišiadorių r.) arba spėjamo Kareivonių (Girelės) piliakalnio (Elektrėnų sav.) teritorijos ar gretimų apylinkių. Akmeninio įmovinio baltiško (?) kirvio fragmentas (nudužusi pentis) (21 pav.). Kirvio šonai, viršutinė ir apatinė plokštumos apdaužytos. Išlikusio fragmento ilgis – 10,3 cm, plotis – 4 cm (ties ašmenimis), ir 4,6 cm (ties skyje), storis – 5,8 cm (ties skyje). Rastas XX a. viduryje. Saugojimo vieta – Kietaviškių pagrindinės mokyklos muziejus.

22. Girelės (Žiežmarių sen.) ir Kareivonių (Kietaviškių sen.) kaimų ribose. Gali būti iš Girelės senovės gyvenvietės (Kaišiadorių r.) arba spėjamo Kareivonių (Girelės) piliakalnio (Elektrėnų sav.) teritorijos ar gretimų apylinkių. Akmeninis pailgo stačiakampio formos, netaisyklingo keturkampio skersinio pjūvio galąstuvas su 0,5 cm skersmens skylute pakabinti (22 pav.). Vienas galąstuvo galas nudužęs. Išlikusio galąstuvo ilgis – 7 cm, plotis – 2,1 cm (ties skyje), storis – 1,2 cm. Saugojimo vieta – Kietaviškių pagrindinės mokyklos muziejus.

23. **Guronių kaimas** (Žaslių sen.). Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas (nudužusi pentis) (23 pav.). Išlikusio fragmento ilgis – 5,6 cm, plotis – 5,2 cm (ties ašmenimis), storis – 3,7 cm (ties skyje). Saugojimo vieta – Utena, Arvydas Jurkaitis.

24. **Guronių kaimas** (Žaslių sen.). Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas (nudužusi pentis) (24 pav.). Išlikusio fragmento ilgis –

4 cm, plotis – 5,2 cm (ties ašmenimis), storis – 4,1 cm (ties skykle). Saugojimo vieta – Utena, Arvydas Jurkaitis.

25. **Kaišiadorys.** Akmeninio, įmovinio kirvio fragmentas (nudužusi pentis) (25 pav.). Išlikusio fragmento ilgis – 8,4 cm, plotis – 5,3 cm, storis – 3,8 cm. Rastas 1997 m. miesto kapinėse kasant duobę. Saugojimo vieta – Kaišiadorys, Ramūnas Zujus.

26. **Kapitoniškių kaimas** (Rumšiškių sen.). Titnaginį įtviriamąjį lėšio pjūvio gludintas kirvis keturkampe pentimi (26 pav.). Jo ilgis – 7,8 cm, plotis – 3,8 cm, storis – 2,6 cm. Rastas XXI a. pradžioje dirbamuose laukuose. Saugojimo vieta – Kapitoniškių kaimas, Vytautas Žiukas.

27. Kapitoniškių kaimas (Rumšiškių sen.). Žalvarinė pasaginė segė aguoniniais galais, ovalaus skersinio pjūvio lankeliu, nulūžusiu liežuvėliu (27 pav.). Segės skersmuo – 4 cm, lankelis – 0,4–0,8 cm storio, „aguonų“ aukštis – 1,5 cm. Datuojama X–XVI a. Rasta XXI a. pradžioje kasant tvenkinį. Saugojimo vieta – Kapitoniškių kaimas, Vytautas Žiukas.

28. **Karsakų kaimas** (Žaslių sen.). Akmeninis įmovinis kirvis keturkampe pentimi (28 pav.). Kirvio ašmenys kiek apdaužyti. Jo ilgis – 10,7 cm, plotis – 5,7 cm (ties ašmenimis), storis – 4,5 cm (ties skykle). Saugojimo vieta – Žaslių vidurinė mokykla.

29. Karsakų kaimas (Žaslių sen.). Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas (29 pav.). Išlikusio fragmento ilgis – 7 cm, plotis – 5,6 cm, storis – 2,1 cm. Saugojimo vieta – Žaslių vidurinė mokykla.

30. Karsakų kaimas (Žaslių sen.). Titnaginį įtviriamąjį lėšio pjūvio gludintas kirvis apdaužytai ašmenimis (30 pav.). Jo ilgis – 7,3 cm, plotis – 3,5 cm, storis – 2,3 cm. Saugojimo vieta – Žaslių vidurinė mokykla.

24 pav. Guronys. Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas. A. Kurilienės nuotr. Fig. 24. Guronys. A fragment of a stone axe-hammer.

25 pav. Kaišiadorys. Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas. A. Kurilienės nuotr. Fig. 25. Kaišiadorys. A fragment of a stone axe-hammer.

26 pav. Kapitoniškės. Titnaginį įtviriamąjį kirvis. A. Kurilienės nuotr. Fig. 26. Kapitoniškės. A flint celt.

0 — 3 cm
27 pav. Kapitoniškės. Žalvarinė pasaginė segė aguoniniais galais. A. Kurilienės nuotr. Fig. 27. Kapitoniškės. A bronze penannular brooch with poppy head terminals.

28 pav. Karsakai. Akmeninis įmovinis kirvis keturkampe pentimi. A. Kurilienės nuotr. Fig. 28. Karsakai. A stone axe-hammer with a square butt.

29 pav. Karsakai. Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas. A. Kurilienės nuotr. Fig. 29. Karsakai. A fragment of a stone axe-hammer.

0 — 5 cm

0 3 cm

30 pav. Karsakai.
Titnaginis
įtveriamasis kirvis.
A. Kurilienės nuotr.

Fig. 30. Karsakai.
A flint celt.

0 10 cm

31 pav. Kaspariškės.
Akmeninis įmovinis kirvis
keturkampe pentimi.
A. Kurilienės nuotr.

Fig. 31. Kaspariškės.
A stone axe-hammer
with a square butt.

32 pav. Kruonio apylinkės.
Akmeninis įmovinis kirvis
keturkampe pentimi.
A. Kurilienės nuotr.

Fig. 32. Kruonio apylinkės.
A stone axe-hammer
with a square butt.

33 pav. Kruonis.
Akmeninis įmovinis kirvis
keturkampe pentimi.
A. Kurilienės nuotr.

Fig. 33. Kruonis.
A stone axe-hammer
with a square butt.

34 pav. Kruonis.
Akmeninis įmovinis kirvis
keturkampe pentimi.
A. Kurilienės nuotr.

Fig. 34. Kruonis.
A stone axe-hammer
with a square butt.

0 5 cm

31. Kaspariškių kaimas (Palomenės sen.).

Akmeninis įmovinis kirvis keturkampe pentimi (31 pav.). Jo ilgis – 17,3 cm, plotis – 7,8 cm, storis – 6,2 cm. Rastas XX a. pabaigoje statant namą. Saugojimo vieta – Kaspariškių kaimas, Audrius Vaškevičius.

32. Kruonio hidroakumuliacinės elektrinės aplinka (Kruonio sen.).

Akmeninis įmovinis kirvis keturkampe pentimi (32 pav.). Jo ilgis – 9,7 cm, plotis – 6,3 cm (ties ašmenimis), storis – 5 cm. Rastas tvarkant hidroakumuliacinės elektrinės baseinus. Saugojimo vieta – Utena, Arvydas Jurkaitis.

33. Kruonio miestelis (Kruonio sen.). Akmeninis įmovinis kirvis keturkampe pentimi (33 pav.). Jo ilgis – 11,8 cm, plotis – 4,6 cm (ties ašmenimis), storis – 3,5 cm. Saugojimo vieta – Kruonio vidurinės mokyklos muziejus.

34. Kruonio miestelis (Kruonio sen.). Akmeninis įmovinis kirvis keturkampe pentimi (34 pav.). Jo ilgis – 8,8 cm, plotis – 4,7 cm (ties ašmenimis), storis – 3,6 cm. Saugojimo vieta – Kruonio vidurinės mokyklos muziejus.

35. Kruonio miestelis (Kruonio sen.). Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas (nudužusi pentis) (35 pav.). Išlikusio fragmento ilgis – 10,5 cm, plotis – 6,2 cm, storis – 4,5 cm. Saugojimo vieta – Kruonio vidurinės mokyklos muziejus.

36. Kruonio miestelis (Kruonio sen.). Akmeninis, pailgo stačiakampio formos galąstuvas su 0,4 cm skersmens skylute pakabinti (36 pav.). Jo ilgis – 9 cm, plotis – 1,9 cm, storis – 1,2 cm. Saugojimo vieta – Kruonio vidurinės mokyklos muziejus.

37. Liauriškių kaimas (Žaslių sen.). Akmeninis įmovinis masyvus kirvis keturkampe pentimi (37 pav.). Jo ilgis – 11,5 cm, plotis – 8,3 cm (ties ašmenimis) ir 7,2 cm (ties pentimi), storis – 5,5 cm. Rastas maždaug 1997 m.

Saugojimo vieta – Liauriškių kaimas, Marytė Kurgonienė.

38. Liauriškių kaimas (Žaslių sen.). Akmeninis įmovinis kirvis keturkampe pentimi (38 pav.). Jo ilgis – 6 cm, plotis – 4 cm (ties ašmenimis) ir 3,7 cm (ties pentimi), storis – 3,2 cm. Rastas maždaug 1997 m. Saugojimo vieta – Liauriškių kaimas, Marytė Kurgonienė.

39. Liauriškių kaimas (Žaslių sen.). Akmeninis įmovinis kirvis keturkampe pentimi (39 pav.). Kirvio ašmenys ir šonai palei pentį apdaužyti. Jo ilgis – 9 cm, plotis – 5,5 cm (ties ašmenimis) ir 3,5 cm (ties pentimi), storis – 4,5 cm. Rastas maždaug 1997 m. Saugojimo vieta – Liauriškių kaimas, Marytė Kurgonienė.

40. Liauriškių kaimas (Žaslių sen.). Akmeninis įmovinis kirvis apvalia pentimi (40 pav.). Vienas kirvio šonas nuskeltas. Jo ilgis – 6,7 cm, plotis – 3,7 cm, storis – 3,5 cm. Rastas maždaug 1997 m. Saugojimo vieta – Liauriškių kaimas, Marytė Kurgonienė.

41. Liauriškių kaimas (Žaslių sen.). Akmeninis neaiškios paskirties dirbinys su skylė (41 pav.). Jo ilgis – 7,7 cm, plotis – 6,5 cm, storis – 1,7–2,8 cm. Skylės skersmuo – 1,1–2 cm. Rastas maždaug 1997 m. Saugojimo vieta – Liauriškių kaimas, Marytė Kurgonienė.

42. **Paberžės kaimas** (Palomenės sen.). Akmeninis įmovinis kirvis apvalia pentimi (42 pav.). Jo ilgis – 9,7 cm, plotis – 5,6 cm (ties ašmenimis), storis – 3,4 cm. Rastas maždaug 1964 m. kasant bulvių duobę. Saugotas Žubiškių mokyklos muziejuje. Dabartinė buvimo vieta nežinoma.

43. **Purvininkų kaimas** (Kruonio sen.). Akmeninio laivinio kovos kirvio kūgine pentimi fragmentas (išlikusi tik pentis) (43 pav.). Išlikusio fragmento ilgis – 8,3 cm, plotis (ties

35 pav. Kruonis. Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas. A. Kurilienės nuotr.

36 pav. Kruonis. Akmeninis galgštuvus. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 35. Kruonis. A fragment of a stone axe-hammer.

Fig. 36. Kruonis. A whetstone.

0 — 3 cm

0 — 5 cm

37 pav. Liauriškės. Akmeninis įmovinis masyvus kirvis keturkampe pentimi. A. Kurilienės nuotr.

38 pav. Liauriškės. Akmeninis įmovinis kirvis keturkampe pentimi. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 37. Liauriškės. A massive stone axe-hammer with a square butt.

Fig. 38. Liauriškės. A stone axe-hammer with a square butt.

39 pav. Liauriškės. Akmeninis įmovinis kirvis keturkampe pentimi. A. Kurilienės nuotr.

40 pav. Liauriškės. Akmeninis įmovinis kirvis apvalia pentimi. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 39. Liauriškės. A stone axe-hammer with a square butt.

Fig. 40. Liauriškės. A stone axe-hammer with a round butt.

0 — 5 cm

41 pav. Liauriškės. Akmeninis neišskios paskirties dirbinys. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 41. Liauriškės. A stone artefact with no clear purpose.

42 pav. Paberžė. Akmeninis įmovinis kirvis apvalia pentimi. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 42. Paberžė. A stone axe-hammer with a round butt.

43 pav. Purvininkai. Akmeninio laivinio kovos kirvio fragmentas. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 43. Purvininkai. A fragment of a stone boat axe.

44 pav. Rečionys. Akmeninis įmovinis kirvis apvalia pentimi. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 44. Rečionys. A stone axe-hammer with a round butt.

0 5 cm

46 pav. Skudeniai. Trinamųjų girnų apatinė dalis. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 46. Skudeniai. A saddle quern.

skyle) – 5,5 cm, storis (ties skyle) – 6,1 cm. Rastas XX a. pabaigoje – XXI a. pradžioje, dirbamuose laukuose. Saugojimo vieta – Ignalinos kaimas, Bronius Darasevičius.

44. **Rečionių kaimas** (Žiežmarių apyl. sen.). Akmeninis įmovinis kirvis apvalia pentimi (44 pav.). Jo ilgis – 7,4 cm, plotis – 5,6 cm (ties ašmenimis) ir 3,5 cm (ties pentimi), storis – 4 cm. Rastas buvusiam smėlio–žvyro karjere. Saugojimo vieta – Utena, Arvydas Jurkaitis.

45. **Ringailių kaimas** (Nemaitonių sen.). Trinamųjų girnų apatinė dalis yra netaisyklingos formos (45 pav.). Jos ilgis – 58 cm, plotis – 43 cm, aukštis (nuo žemės paviršiaus) – 25 cm, dubens dydis – 46x23 cm, gylis – 9,5 cm. Trinamųjų girnų apatinę dalį Š kaimo dalyje rado Albina Saikauskienė. Saugojimo vieta – Ringailių kaimas, Albina ir Aleksandras Saikauskai.

46. **Skudenių kaimas** (Žiežmarių apyl. sen.). Netaisyklingos formos trinamųjų girnų apatinė dalis (46 pav.). Jos ilgis – 76 cm, plotis – 55 cm, aukštis (nuo žemės paviršiaus) – 25 cm, dubens dydis – 64x33 cm, gylis – 20 cm. XX a. 6–7 dešimtmetyje trinamųjų girnų apatinę dalį rado Skudenių kaimo gyventojas Pranas Arlauskas. Saugojimo vieta – Pakertų kaimas, Juozas Arlauskas.

45 pav. Ringailiai. Trinamųjų girnų apatinė dalis. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 45. Ringailiai. A saddle quern.

47. **Šilonių kaimas** (Palomenės sen.). Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas (47 pav.). Išlikusio fragmento ilgis – 6,9 cm, plotis – 5,9 cm, storis – 4,3 cm. Kirvis rastas apie 1998 m. Saugojimo vieta – Kaspariškių kaimas, Audrius Vaškevičius.

47 pav. Šilonys. Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas. A. Kurilienės nuotr. Fig. 47. Šilonys. A fragment of a stone axe-hammer.

48. **Triliškių kaimas** (Žiežmarių apyl. sen.). Akmeninis įmovinis netaisyklingos formos kaplys (48 pav.). Jo ilgis – 13 cm, plotis – 8 cm, storis – 3,5 cm. Kaplys rastas smėlio karjere apie 1956–1960 m. Dabar šioje vietoje yra tvenkinys, vadinamas Žilvičio bala. Saugojimo vieta – Žiežmarių vidurinės mokyklos muziejus.

48 pav. Triliškės. Akmeninis įmovinis kaplys. A. Kurilienės nuotr. Fig. 48. Triliškės. A stone shaft-hole hoe.

49. **Triliškių kaimas** (Žiežmarių apyl. sen.). Akmeninis įmovinis dviašmenis kirvis (49 pav.). Vienas kirvio šonas nudaužtas. Jo ilgis – 13 cm, plotis – 3,5 cm, storis – 4,3 cm. Kirvis rastas smėlio karjere apie 1956–1960 m. Dabar šioje vietoje yra tvenkinys, vadinamas Žilvičio bala. Saugojimo vieta – Žiežmarių vidurinės mokyklos muziejus.

49 pav. Triliškės. Akmeninis įmovinis dviašmenis kirvis. A. Kurilienės nuotr.

50. **Triliškių kaimas** (Žiežmarių apyl. sen.). Akmeninis įmovinis kirvis (50 pav.). Jo ilgis – 9,2 cm, plotis – 4,7 cm, storis – 3,5 cm. Kirvis rastas smėlio karjere apie 1956–1960 m. Dabar šioje vietoje yra tvenkinys, vadinamas Žilvičio bala. Saugojimo vieta – Žiežmarių vidurinės mokyklos muziejus.

50 pav. Triliškės. Akmeninis įmovinis kirvis. A. Kurilienės nuotr. Fig. 50. Triliškės. A stone axe-hammer.

51. **Triliškių kaimas** (Žiežmarių apyl. sen.). Akmeninis įmovinis kirvis (51 pav.). Jo ilgis – 13,6 cm, plotis – 7 cm, storis – 5 cm. Kirvis rastas smėlio karjere apie 1956–1960 m. Dabar šioje vietoje yra tvenkinys, vadinamas Žilvičio bala. Saugojimo vieta – Žiežmarių vidurinės mokyklos muziejus.

Fig. 49. Triliškės. A double-headed stone shaft-hole axe.

52. **Triliškių kaimas** (Žiežmarių apyl. sen.). Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas (nudužusi pentis) (52 pav.). Išlikusio fragmento ilgis – 8 cm, plotis – 5,5 cm, storis – 3,8 cm. Kirvio fragmentas rastas smėlio karjere apie 1956–1960 m. Dabar šioje vietoje yra tvenki-

51 pav. Triliškės. Akmeninis įmovinis kirvis. A. Kurilienės nuotr. Fig. 51. Triliškės. A stone axe-hammer. 0 5 cm

0 ————— 5 cm

52 pav. Triliškės. Akmeninio įmovinio kirvio fragmentas. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 52. Triliškės. A fragment of a stone axe-hammer.

53 pav. Žiežmariai. Titnaginį įtveriamasis kirvis. A. Kurilienės nuotr.

Fig. 53. Žiežmariai. A flint celt.

nys, vadinamas Žilvičio bala. Saugojimo vieta – Žiežmarių vidurinės mokyklos muziejus.

53. **Žiežmariai** (Žiežmarių sen.). Titnaginį įtveriamasis lėšio pjūvio gludintas kirvis (53 pav.). Jo ilgis – 8,1 cm, plotis – 3,7 cm, storis – 2,6 cm. Saugojimo vieta – Utena, Arvydas Jurkaitis.

Little known finds from Kaišiadorys District

The article presents information about 53 chance finds from Kaišiadorys District (Cineikiai, Darsūniškis, Dovainonys, Girelė, Guronys, Kaišiadorys, Kapitoniškės, Karsakai, Kaspariškės, the vicinity of the Kruonis hydroelectric pumped storage power plant, Kruonis, Liauriškės, Paberžė, Purvininkai, Rečionys, Ringailiai, Skudeniai, Šilonys, Triliškės, and Žiežmariai). It describes stone (Figs. 1–21, 23–25, 28–29, 31–35, 37–40, 42–44, 47, 49–52) and flint (Figs. 26, 30, 53) axes, a stone hoe (Fig. 48), a stone artefact with no clear purpose (Fig. 41), saddle querns (Figs. 45–46), whetstones (Figs. 22, 36), and a bronze penannular brooch (Fig. 27). All of these finds are currently preserved in school museums and in private collections.

Algirdas Skrupskelis

Sviliškių neįtvirtinta gyvenvietė

Sviliškių neįtvirtinta gyvenvietė aptikta 2007 m. rudenį, kai lankantis Neries pakrantėje dirvonuojančiame lauke rastos 2 lipdytos keramikos grublėtu paviršiumi šukės, trinamųjų girnų trintuvo fragmentas, perdegusių akmenų bei vėlyvos žiestos keramikos šukių. Dar kartą gyvenvietė aplankyta 2008 m. vasarą.

Sviliškių neįtvirtinta gyvenvietė yra Sviliškių kaime (Vilniaus r., Zujūnų sen.), 1,65 km į V nuo Šilėnų kaimo, 500 m į V nuo Šilėnų–Naujosios Rėvos kelio atsišakojimo į Sviliškių kaimą, Vilniaus miškų urėdijos, Sudervės girninkijos 68 kvartalo ŠV dalyje (1 pav.). 1 km į Š nuo jos yra Naujosios Rėvos piliakalnis su gyvenviete (A1247).

Gyvenvietė buvo įkurta Neries dešiniojo kranto pirmojoje viršsalpinėje terasoje, maždaug 170 m ilgio ŠR–PV kryptimi ir iki 100 m pločio ruože iš V ribojamame Neries, o iš – PV bevardžio upeliuko. Gyvenvietės paviršius lygus, dirvonuojantis, tik Š dalis apaugusi pušynu (2 pav.). Teritorija ilgą laiką buvo ariama, šiuo metu žalojama lauko keliuko. Po maždaug 30–35 cm storio dirvožemio sluoksniu yra išlikęs nesuardytas iki 20–25 cm kultūrinis sluoksnis. 2008 m. vasarą lankantis gyvenvietės teritorijoje surinkta pavienių archeologinių radinių: lipdytų puodų šukių grublėtu ir lygiu paviršiumi, geležies šlako, trinamųjų girnų trintuvų fragmentų, perdegusių akmenų, molio tinko gabalų bei vėlyvos žiestos keramikos šukių (3 pav.).

Sviliškių neįtvirtintą gyvenvietę galima datuoti I tūkst. I puse – viduriu. Ją siūloma įrašyti į NKVR.